

ACC. N:R. 4311

sid. 1-6.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland

Upptecknat av: [Signature]

Härad: Bohuslän

Adress: _____

Socken: Bohuslän

Berättat av: X

By: Bohuslän

Född år _____ i _____

Uppteckningsår: 1902

Uppteckningen rör

Sid. 1-3 Uppgifter lämnade af Jöns Olsson-
Persson, som bor här i 50 år.

" 3 Stapelningar i bys läda.

" 4-5 Söps läda.

" 6 Order från år 1902

1a

Fel.

Annatör i

Bohuslän!

Man stannade uppe med att ha äldre-
nerna under brigadens, eftersom
det var svårt att skaffa mat och
spit till äldremanngillet.

Ombyte af äldreman skedde
i äldre hus den 1 maj, men sedan
vid Mårten. Man samledes hos den
avgående äldremanen vid 11-tiden
på förmiddagen. Sedan man fått
besök, gjordes närvarande uppe,
och man drack goda och brödy.
Sedan man ätit frukost, gick man
till den nye äldremanen, medhaf-
vande bär låda och sedan man hos
denne druckit goda och brödy, bjöds
på middag. Det var smår och bröl-
lor och krys, pepparvatten, jäst

roppa med blings, brönsen och
brännvin. Hade jag smörgåsar, smör,
brönsen o. s. v. För att undvika
måttlösa med riskerna. Giller skulle
vara slut i skymningen. Jag tror
jag inte tänker.

Äldersmänniskor ges från
gärd till gärd eller rättna från
nummer till nummer. Smågär-
dar på samma nummer öfver-
kommer om buren som skulle va-
ra äldersmän.

Öfver ålder och åldringar
finns vara äldersmän.

Det finns en lång rad bys-
partur, som brändrakten hade.

Byn har ingen gemensam mark.

4311

Till samling afvärdade äldermannen
order — beorder — som gick från
gärd till gärd.

I by låda förvaras ett mindre
antal nya handlingar — bystämme-
protokoll, beordrar, order. Endast
en handling från 1898 byttes äl-
derman då till Märten.

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

4311

Grävstens brytning är smälad, af en
 försedd med skjuvverk. Vidvagnar-
 nas höjden mätas sammant af bryt-
 ningsslag, vilken förs med två-
 dubbar. docket är spräckt och sam-
 manfogadt igen med beslag. I
 lockets nedre ända finns en två-
 bit med rester af en järnspeil, i
 hvilket oföreläpligt en ren varit
 fäst.

Längd 25 cm; bredd 17 cm; höjd 9.5 cm.

7. Huvudets remsor ljus färg är
 på ena långsidan målade: A:
 1775 och på motsatta långsidan
 med bokstäver (APS (?))

4
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

4

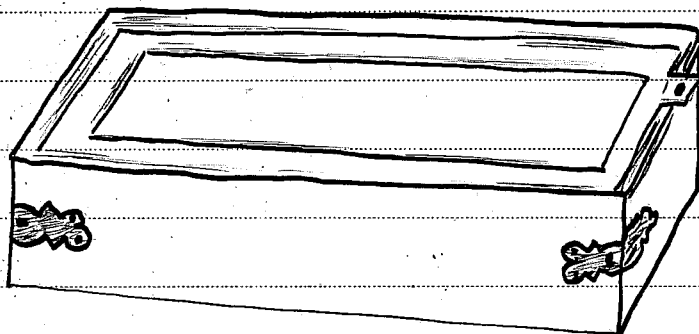
4311

Sinnering

drömmar

drömmarnas öre uppläsning

5

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

4311

Order.

Herrens dagarna inom Kråklöfs
byhem kallat Männen att möta
Hans underbara Lördagen den
15 decem. kl. 12 på dagen för
att byta ut den på kallaste älder-
mannasöstar, samt frödelä vishets-
ningspenningar.

Kråklöf den 11 November 1902
Vita Västern
äldernare

Orderna äro utom förmanade till m:
3. 13. 2. 2. 2. 2. 7. 7. 7. 4. 4. 4. 6. 6. 6. 8. 13. 1. 1. 1.
5. 9. den de stannar och medhåller till m:
Hörsättet.

2. 12.

Skriv endast på denna sida!

6
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

ACC. N:R. 4311

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Skåne Upptecknat av: Penny Engström
Härad: Bönnelycke Adress: Småland
Socken: Tomtebodavärd Berättat av: C. Hultgren
BY: Kjåsbo 1934
Uppteckningsår: 1934 Född år i

Uppteckningen rör Byggnadsminnen i
Kjåsbo by

7a

4311

7

Enligt min sakens berättelse
man inte till något som gamm-
mal begravning.

Den består af endast tre man-
ner.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

ACC. N:R. 4311

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småne Upptecknat av: Per Olof Sundberg
 Härad: Rönneberg Adress: Lund
 Socken: Kommundrup Berättat av: X
 BY: Kommundrup Född år 1934 i
 Uppteckningsår: 1934

Uppteckningen rör Byalaget i Kommundrups by
Sid 1-2 Meddelande af byn och kommunalrådfränder
Axel Persson c:a 50 år gammal, född i byn.
" 3 Byn låda.
" 4-5 Byggnad från 1812.
" 6-8 Dito " 1818.
" 9-16 " " 1870.

8a

Ombyte af äldreman sker vid jul-
tiden (Obs! Enligt beordring af år
1870 den 25 mars). Man samlas då i
sokkentrugan och något gille före-
kommer icke.

Äldremanämnet gör resor
efter nummerordning på alla äm-
nen i byn, äfven ämbets och äld-
ringar.

Äldremanämnet inrättas
ett år på hvert fjärdedes mental.

Våren ordning har äldreman-
nen icke.

Pisitare, vägnare, bäre o-
tränna, hvarå bäreordning och
samlingens moder har himmet.

Rydsaget äger ett guslag med

4311

en del jord, som arrenderas för
för 100 Mk. per år.

Något barn vände min sa-
gemann inte till. Begreder ut-
färdades af äldersmannens och be-
fordrades från gård till gård.

På såna med en jämt rela-
tort sena besökningar förvaras
hos äldersmannen.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

4311

Öppa läda, en enkel läda af fur,
brunnslad, hörens rindade, bes-
tett fäst med järnspeide, försedd
med fjällock och lås. Lådan
verkar vara gammal nygjord.
Längd. 49 cm; Bredd 40 cm; Höjd
15 cm.

10

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4

bye Kroppsrätt
Efter kungliga majestäts utfärdade
kungämbetsbesked angående den äldre män
och byråding så förbehåller jag
mig den Rättshuset som äldre män
och samla samtliga byemän
som angeläggen förremål som byens
hushåll, den som inte parerar
gäststämman endast till minnelse
endast efter Kungämbets är plikt.
Järd och en skilling Rättshuset den
som är icke samma och inte pa-
rerar är skyldig att till plikt och
där jämte den som inte är samma
skickar sin röst —
Den bys Kroppsrätt efter frijs i från
medan skrifte kallar och med igenom

4311

och däm Nye nämde Brudparet är
så väl för utbytare som för
bys ättar.

vennströps däm — 15 martii — 1812

Norvald Petersen HLS Lyra Årason

Por PLS Laversen

Ola Perikinsensson

Ola Petersen

Lasse Petersen

PWS

12
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

X
5

Enligt öfverenskommenhet af os Samvilde
underskrifne äro i kommunens By
är under denna dag träffad följande
punkter att uppläsas nemd:

1ma Då Wägg eller andra angelägna
redres ankommer till Byens Bår tiller-
mannens skrifvel: Beringswäcka redres
till samling: Nyckre angelägna Bår-
res såendes i Bering på fört skje
kan och Wäggens Gimmie på dagen
då alla Båra samlas — Men Mindre
angelägna Båra Dagens före sam-
lingens utskickande gå i Bering —

2da Då Båre till budning skall gå i
Berings Bår tiller till samling på ut-

4311

såttas att kunna vara en bra vissna
franskman till samlingen vid Ut-
ställ. Klockstätt —

3te Den som Berörigen försam-
mar Brevskrivarens Bäte Fjoghu
fjura skilling Rgld — Den som icke
höret på Wsah Fjörre samtling-
skället örlägger till Bopens Cassa 12
skilling —

4to Small Nagon We Nagon price sam-
ling give also Des Ombud Biter man
— Tjangu Nagon willing Gold

5 Ungen under 15 år får vara ombud
 till samling räddas - vil anslåna

Skriv endast på denna sida!

Skriv endast på denna sida!

14
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~7~~

4311

samlingar för åren 1818 eller så-
sent Ombud inställa sig —

Förädras af kommunen d: 4 Maj 1818

N 1 Jöns Jönsson Lars Jönsson

Jespera Larsson Harald Petersen

Jöns Larsson Torge Årason

Peter PLS Larsson N 5 Nils Håkansson

HLS J Wallengren

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

Undersökande samtliga hemundrep
äroar, hafva till framtida efterrättelse
i förordningskommitté och beslutat om
följande lydelse:

§ 1.

Hälsomansgjordsten skall cirkulera omkring
i ordning från nummer till nummer
så, att för varje ett fjordedels man-
dal jämsättes ett år, räknadt från
den 25 Mars till samma dag näst-
följande år, då varje bör ske, och
då bym utgöres af $5\frac{1}{3}$ ⁴/₁₀ mantal
och skall för det $\frac{1}{3}$ ⁴/₁₀ mantal af N° 6,
som eges af Johannes Johanssons Söka
m. H. öfver, för befrakt af älder-
mansgjordsten, betalas för (1) Riksdaler

4311

Bäst till äldermannehuset började den
1^a Oktober, och alla äldermannehus-
tar, hvilka ej hell är beredda att
utgå äldermannehuset betala i
proportion detsamma.

§ 2.

Äldermannehuset åligger att i alla ärenden,
som rör byns gemensamma angelägen-
heter, beakta dess rätt, hafva tillräckligt
med vägar såväl vinter som som-
mar och att den ingenting deri
åsidosätta eller försumma; äfvenom
att såvidt sig gör låter andra öf-
ver ordning inom samhället, då
behöfvet sådant påkallar.

17

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

X

10

§ 3. ⁴³¹¹

Presiden tillger äldersmannen att
vid alla de tillfällen, då öfverlägg-
ning aftryckas i deras byrå, sam-
manhålla byråmännens gemensamt skrift-
liga ordrar och så tidigt som möjligt
och en må vara i tillfälle hos
äldersmannen sig inställa vid ut-
satt klubbslag eller på sätt nedan-
förelagda; för deras sammanslag
bör ordrar upläsas senast två
dygn före den utskatta tiden. Å
föreläsa bör ansesträfs då de från
äldersmannen afgå och i ordad ord-
ning de böra förskaffas. Jemväl
tillger det äldersmannen då sam-
manskott förmoder i fråga det-

samma emottaga och medel till
vederbörjande redovisa och i öf-
rikt då man åldersundersökan
afträder bör man afse alla behör-
riga räkning för den främlings
tiden i alla fröbörjande full.

§ 4.

Bysmännen åligger att sedan veder-
säkrade befrut uppförande utgöra
sammueligen desamma främlings
i den ordning som främlings
samt i orderna anse de
börsting då de till nummer an-
kommer till fröbörjande af
ordning inom beplaget, och der
orderna skada, medtages de till

samfundsmässor; försammar delega-
 re orderna afstånda, som har till
 följt att en eller flera delegare
 utskifva från samfundsrådet, eller
 ej erhålla den så tidigt att i rät-
 tan till kommissionen tillstådes,
 böte den som orderna försammar,
 för alla de, som till böter kunna
 anses vara förfallne på sätt här
 nedan föreskrifves; Kommissionen i före-
 delegare vid utskifvning bö-
 te dessutom till bevis erskilda
 dessa femtio är Påps och den
 som utskifves utskifves från sam-
 fundsrådet böte Spörsmål är Pont,
 hvilket redovisar till den sålunda
 utskifves för åsörjas med de svar-

varandes beslut.

§ 5.

Skulle delegare efter beordrad svärsherr-
ning eller vid andra tillfällen, då
gemensamt utvalda utrednings ej i
rättan till till utvalda sig infor-
ma vid utvald utredning i ut-
vald ställe eller utvald utredning i
helt utvald utredning, ega då utvald
utredning utvald utredning utvald utredning
utvald utredning, som af den främsamlige
kommer att utvald utredning med en utvald
utredning utvald utredning för utvald
utredning, som den främsamlige kom-
mande utvald utredning. Utvald denna
utredning i utvald utredning utvald

4311

22

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~78~~
15

öfverensom föreskrifna böker skola
utgå i tillfallet med kommunal-
författningens beslut.

Således öfverenskommes och
beslutadt, intygas med våra
namns underskrifter.

Armsmedlärars den 26 Mars 1870.

Peter Swenson Jöns Nilsson A. Tjessner

Nils Larsson Nils Nilsson Nils Swenson

Ola Nilsson

Anders Persson Nils Nilsson Eriksson Kjersli
Nilsens dotter

4311

Hans Nilsson

[Smedjäst vid Rönnebergs hävads
vinsterling den 30 april 1870 nr 99]

23

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~18~~

16

ACC. N:R. 4311

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Per Olof Samuelson*

Härad: *Rönneberga* Adress: *Åmål*

Socken: *Tomtebodarp o. Toppa* Berättat av: *X*

BY: *dilla härad 1934*

Uppteckningsår: Född år i

Uppteckningen rör

x Sid. 1 *Byggnaden i dilla härad by*

*uppgifter lämnade af Peter
Persson och Oscar Nilsson,
båda 60-åringar och födda
i byn*

" 1 *Stadningarna i byn lida.*

" 2 *Byn lida.*

24a

Äldermannen har ena ännu. Ombytte
sker vid nyår.

Äldermannens gesten går från ställe
till ställe, och äfven ämbets och äld-
ringar på besökida tjänster.

På en har ingen allmänning.

När äldermannen vill samla
byamännen uppläsa han order,
som går från ställe till ställe.

Äldermannen har hand om
sag läsa med handlingar, blanda
mörka märkas den af Kivertberg-
ska mönsterbyråmässan (Påst) af
år 1811, tvillingar, handlingar an-
gående vägar och bevar, skiften
och delningar, allt från 1800- och
1900-talet.

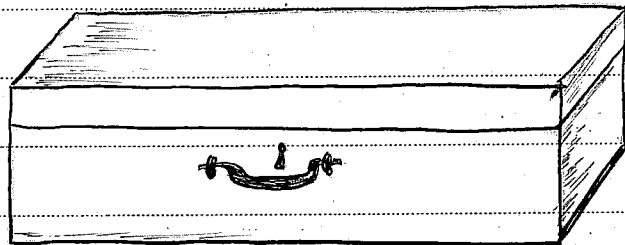
4311

dessa Hörshads bys lada är mycket
enkel, relativt ny. Härmed iinba-
de, botten fäst med träsluggor.
Ladan är af furu och målad i
brunsvart färg. Den har fällor
bå och handtag på främre lång-
sidan.

Längd 50 cm. Bredd 32.5 cm; Höjd 13.5 cm.

På locket står:

dessa Hörshad
Boplada

25

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

ACC. N:R. 4311LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVLandskap: SmålandUpptecknat av: Alfred J. J. J. J.Härad: BohuslänAdress: xSocken: BohuslänBerättat av: xBY: Norra Möinge 1934Född år iUppteckningsår: 1934

26a

Uppteckningen rör

- Bohuslän i Norra Möinge by.
 Sid. 1-9 Regering från år 1856.
 " 10-13 Förrening för handlingar samt öfre-
 enhemmet och deras förvarande, läda etc.
 " 14 Order från år 1868.
 " 15 Order från år 1887.
 " 16 Uppgifter af bruden Nils Jönsson, 75 år
 gammal, född i byn.
 " 17 Handlingarna i bys läda.
 " 18-19 Ridermansbyr 1861-1910.
 " 20-21 Bys läda.

N:o 1.

Utdrag af Drottens Bevillet
under dagliga Sammar
Fingel med Brinnbergs
Kärad om Skattelag den
26. Juli 1857.

N:o 31.

Till Kärads Rätten ingår förjande af-
værelser: Som tid efter annan
inom Norra Möringe bys samhälle
icke alltid redning iakttages då prä-
gor församling som råder gemens-
amma angelägenheter så hvar vi
undervärande samtliga Norra Möringe
borar, till församlingen af en sids
redning till framtida förväntelse

öfverenskommit och beslutat följande by ordning. —

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

L.S.

När en äldermannsjönstern avgår, kommer dessens art följande på sätt som vanligt öfver hundraåringarna utom afseende på hundraåringar, så att hundraåringarna besviker ordningssjönstern för ett år, räknad från den 1. November till samma tid på följande året, med undantag af be-
skädet, denna delarman invids
komme hundraåringar till-
manssjönstern deraf ochast ett år
på hundraåringar.

27
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

Äldermannen åligger att i alla ären-
der som rör byens gemensamma
angelägenheter beakta dess rätt, maj-
ra tillstånd med vägar såväl vinter
som sommar att deri ingenting
derå åsidosättes eller försummas,
äfronsom att såvitt sig göra läter
vara öfrer ordning inom samhället
då behöves sådant påbållas.

Desamma åligger äldermannen att vid
alla de tillfällen då förslagssing er-
fordras inom bylaget sammankalla
bysmänna som gesoms christliga rådet
och så tidigt att deras råd en må
vara i tillfälle hos äldermannen
sig inställa vid sådant förslag eller

på sätt och vis förklarar förklarar sam-
menhäng förklarar förklarar red-
nast om dygnet förklarar den senaste tiden.
Å orderna förklarar ansees då de från
tiderna förklarar och i denna ord-
ning de förklarar förklarar. — Jämte
äroger det tiderna förklarar då sam-
mansett förklarar i fråga förklarar
omstötta och medlen till förklarar-
rande förklarar och i fråga då förklarar
tiderna förklarar förklarar förklarar förklarar
förklarar förklarar förklarar förklarar
förklarar förklarar i alla förklarar förklarar
fall. —

3. §.

Förklarar förklarar om förklarar förklarar

således blifvit utfärdade skydderom-
ligen desamma förskriffr i den
ordning som förskrifves samt i or-
derna anteckna det hvarsteg då de
hitt nämnes under samma till före-
kommande af ordning inom by-
laget och der orderna skannar med-
tages de till rättsingsrummet, för-
sammanar delägare orderna afvända
som har till frjöd att en eller fle-
re delägare utskifver från samman-
trädet, eller ej behåller dem så tidigt
att de i rättan till kan komma
tillstådes, häre dess som orderna
församman för alla de som till bö-
der kan anses vara förfallna, på
sätt här medan förskrifves, kommer

delägare icke vid samt till tillfälles
eller sederst en half timme der
efter i samt Medbestånd till den
samma till byens enskilda husa
hof (12) 2 och den som alldeles
utblir från sammanködet till
fyngofyra (24). Skillingar all Banco;
i likhet sederst till den således
utblir till åmånas med de när-
varandes beslut. —

4. §.

Skulle delägare eller budast emittent-
ning eller vid andra tillfällen då
gemensamt arbete utföras ej i rät-
tan till till arbete sig inlämna vid
samt Medbestånd i annat ställe

eller redovisat inom en half timme
därefter, och då ålderdomsvårer varit
bega kunna personen anskräffa om
af den församlinge kommer att er-
sättas med beträffande (32). Skilling
beträffar för dagen räknad för be-
te personen som den församlinge be-
anses bett anskräffa. —

När denna församling i redovisat
fallet något, årensom församling
bättre anställa vi församlingen,
att rätta den församlinge inte god-
villigt församlande församling och
bättre utbetalat det måtte var-
da som tilläget i det som utbetalat
rätta beträffande församling för med
utbetalande genom församling

på den Fredshandens bekräftelse.

I följd af hvad sålunda förenammit anmälla vi ödmjuktigen att Wälörpiga Häradets Rättsen i Stenörsbergs Härad Rättsens härå meddela behörig förskälletse. — Sålunda förrensbrummit och beslutat inngås med våra namns under-
skrifter.

Norra Möringe den 8. November 1856.

Per Melander Christen Petersson

Jon Petersen, Nils Petersen, Per Nilsson

Nilsen Petersen, J. G. Jensen, Anders Larsson

4311

34

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Johan Jönsson, Hans Hovstammar, Jöns Mattsson

Bengt Månstarna, Lars Hansson, Nils Nilsson

Ola Swensson.

som uppläses och där inrygs till
framtids säkerhet samt den kraft
och verkan lag främjar, berättar
bort i handlingens skall bestå.Som Öppen
På Kärns Kärns Vägnar

J. Engzell

4311

Förteckning öfver de Handlingar som fin-
nes i Byens Låda för Norra Möringe By.

35
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

- N:o 1 Byordning som är fastställd af Hä-
rads Rådet
- N:o 2 ett brev ifrån Landmanufaktur-
ret angående vägen från Byen
mot Kläringe
- N:o 3. Utdrag af 1805 års beskifningsprotokoll
- N:o 4 Protokoll hållet år 1867 i Byens
beställe rörande vägen mot Kläringe
- N:o 5. Utdrag af 1790 års Jordeboksliiggare
för Malmstenslän
- N:o 6. Protokoll uppräknat 1862 rörande
utskaffning af äldre rågräsgar
- N:o 7 Sammanrikt beskrifning öfver N. Möringe
by uppräknat 1707.

- N° 8. Upprättsbeskrifning öfver delningen i N. Möringe samt kungens Fäladsmark uppräpnat 1792.
- N° 9. Upprättsdelningsbeskrifning öfver N. Möringe by.
- N° 10. Landmätteri Protokoll öfver delningen på byerägarna uppräpnat 1852
- N° 11. Kungens Bälles Utlag 1766.
- N° 12. Kungens Befallningsuppräpnades Utlag rörande Stängrel - delning
- N° 13. Utlag rörande Stängrelsdelning 1782.
- N° 14. Utlag rörande Reserv skutskyldig-
heten till Fägar 1825
- N° 15. Landmätteri Protokoll rörande grän-
särtor med dess gränser i 1847.
förfördt ent. beslut
- N° 16. Utlag 1796. Upprätts Kartan uppr

rättat 1805

N° 17 Utslag 1797 kartan öfver grusläck-
ren.

N° 18 En förordskommitté mellan N.
Möringe och Årups upprättat 1729

N° 19. Kartbeskrifning öfver storskifves-
delningens upprättat 1777.

Norra Möringe den 7 November 1867.

Nils Nilsson Nilsen Persson

20 Protokoll öfver nya utbytet af
grusläck

Under denna dag hafva vi samliga
Norra Möringe äroa förordskommitté

att inga Handlingar för utömnas som
 är förvarade i Byggnadsdåden utom så-
 skild denna förvaringsanordning, såsom
 förvaras hos Bildverksamheten som
 för denna samt. Såsom och
 Handlingarna ansvarar att inte nå-
 got fördröjas af fel, hvilket man
 om något förfar, man då själv är-
 skaffar det verktyget, nybeten
 förvaras hos den uppräknade Ord-
 ningsmannen som jämväl ansva-
 rar för att inte nybeten behö-
 vas utom då sådana vid samling
 bör förvaras, eller vid annat tillfälle
 då sådant fördröjas där som fördröjas.

John Årson Jöns Mattsson

Order

Samtliga Norra märke äro
 mitter hos under bekräftad nästa
 lördag den 11 denna kl. 7
 före middag för att betala skatt
 läga till försäkringen N, d. 11
 i Jäggars utgörande 22 Rd 37
 öre B. mynt på kassan helt man-
 dat Orderna afgå från N: 8-
 14-5-1-7-10-3-2-6-11-9
 Orderna medhållas till mörrestället
 plikten iakttages

Norra märke den 8

april 1868

Per Larsson

För --- som mätte in det som beg

4311

Norra Möringe härmed anordnas att
mötet hos undersecknad nästa
Måndag den 7de dennes Kl. 2
eftermiddag för att emotta ord-
ningsmanadjenssten

Norra Möringe den 4 November
1887
Anders Larsson

Orderna afgår i nämnde ord-
ning N° 7. 1. 5. 8. 14. 3. 13. 15. 2. 6.
9. 11.

Orderna medföras till mötes-
platsen

40

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

4311

Nuomera beger man äldermenn vid seg-
år, som speglar på omkring från
ställe till ställe.

Förstärkning för sitt arbete hade älder-
männens aldrig.

De har ett gusling som användas
ut.

Förstärkning ett barn, som älder-
männens blöte i, men under som-
re tid utfärdade äldermännens be-
order, som beordrades från num-
mer till nummer.

41

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

~~X~~
17

Handlingarna i bps låda utgöres af
 kvittor, arrendebröskart, handling-
 ar som vägar bevar, skiften och
 bevakningar, smärskrivningsförordning af
 1906. Ett exempelvis ett antal by-
 order och äldermannsrådesbeslut
 äro förvarade i lådan kvittor
 följer äldermannsen. Dessa order
 och rådesbeslut lämna redovisligt
 värdefulla upplysningar om älder-
 mansbytet under en lång tidrymd
 och af dessa framgår att älder-
 mansbytet utspelar sig ägt
 redan under början af november,
 samtida bevisas till den 1 november
 samt att fullbordet först 1908
 förklarats till nyårsdagen. Se följ. sid!

4311

Enligt handlingar i Byg Löda stads
 rådmannens arkiv:

*tr	1868	den	7	november
"	1874	"	2	"
"	1877	"	5	"
"	1878	"	2	"
x "	1861	"	9	"
"	1881	"	5	"
"	1883	"	1	"
"	1886	"	6	"
"	1888	"	3	"
"	1890	"	7	"
"	1891	"	4	"
"	1892	"	1	"
"	1893	"	1	"
"	1894	"	1	"
"	1895	"	1	"

43
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

18

4311

44

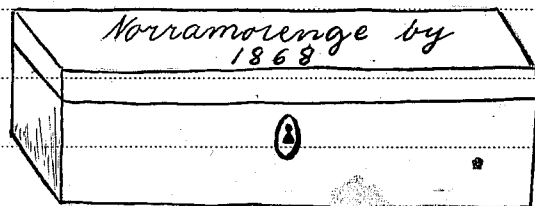
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV.19

år	1896	den	1	november
"	1897	"	10	"
"	1898	"	5	"
"	1899	"	1	"
"	1900	"	13	"
"	1901	"	15(1)?	"
"	1902	"	6	december (nov.?)
"	1903	"	23	november
"	1904	"	19	"
"	1906	"	13	"
"	1907	"	16	"
"	1908	"	31	december
"	1909	"	31	"
"	1910	"	31	"
"				
"				
"				

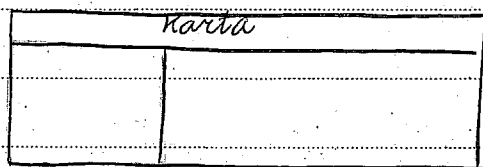
X
80

Reps gamla låda har bejvrit inomb-
vänd. Den låda som nu användes
är en enkel låda af järn, bronsmålad,
börnen smickade och försedd med fjäl-
lock. Botten är fäst med träblyg-
gar. På locket står: "Norramorenge by
1868."

Längd 72 cm; Bredd 36 cm; Höjd 23 cm.
Skrifning:

Lådan är delad i tre fack:

4311

På baksida insida är fäst en
papperstapp:

Öfverlåtelse
förskänkat en. by
dåda till tvorn
Nils Nilsson i Nora
Köinge.

Handskrift den 5
Mars 1867
Pet. Rant 3-50
Som gäfvits
+ Nils Lindström

46

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

~~4~~
41

ACC. N:R. 4311

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap:

Härad:

Socken:

BY

Uppteckningsår:

Upptecknat av:

Adress:

Berättat av:

Född år

Uppteckningen rör

Svalöfs by.

Byggnadsminnena i N.

47a

4311

47
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Min sagesman kunde endast
meddela, att man haft äldreman
hills för 40 à 50 år sedan. Kämrest
bytte invånarspråk. Språket är det
1 maj. Det gick omkring efter
nummerering på alla hön-
der i byn.

Byn har haft gemensam väg
och vattning.

ACC. N:R. **4311**

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1

48a

Landskap: *Skåne*
Härad: *Rönneby*
Socken: *Rönneby*
BY: *Råge Rönne 1937*
Uppteckningsår: *1937*
Upptecknat av: *P. J. J. J. J.*
Adress: *Rönneby*
Berättat av: *x*
Född år *x* i *x*

Uppteckningen rör *Rönneby för Råge*
Rönneby by af år 1766. Efter
en uppteckning från 1872 i Rönneby-
byens museum. Sid. 1-32.
** Sid 33-34 Meddelande om byalaget af byn.*
den Jönns Rönnebyen från i byn 1872.
Sid 34 Rönneby handlingar, äldermannsbygge.
" 35 Rönneby länna.
" 36-38 Rönneby bricker.
" 39 Rönneby länna

Vi underskrifvade denna som
byggas och är i Rönneby by
förlämnad och härmed öfver-
lämnas för oss och våra efter-
kommande det vi samliga med
närvarande samtycket och ingått
kontra denna vår byordning
och under artikel och just ut-
tåla och efterlysa och de jekte-
ver, som i följande paragrafer upp-
rättas.

§ 1.

På det så mycket bättre redning
som hållas, så skall i vår by
de äldermans tillställas på ett år
som kommer att gå omkring
på byn, och kommer denna sista

att tillträdas den 1 Maj varje
år. Aldermannen eger naturligt
när han avtäckens själ på sig
var viktigt eller värdet af nå-
gon annan tillgång och på-
mind att sammankalla kyrkan
med till att gemensamt med
borarnas i förslagarna var det
arbete, de då vilja föreläsa,
eller hvad helst det vara med
som till borarnas bättre bruk
häftande och förman länka
kan. Detta sammankallande
sker igår och kyrkan, borar-
na. Hans till samling på gator
någon gång, och när således
blipit kan till samling, för

om öppna då förefallande besvär
samt utredningarna tillkomma
någon efter denna förordning
gjort sig förfallen. Skulle någon
af Byggnadsnämnden vara så oerfaren
att vid sammanträdet med en
värdiga och förfallna älderman
mer eller någon af grannarna
eller en utvald i eder och
svärsmän, böte rektor är Sälma:^m
eller mera efter omständigheterna
som fallet är till.

§ 2.

På det hvar och en må njuta
fred och lugn, böra alla går-
dsgårdar, vare sig af storr eller

gärdele, så väl som tryfflar
omkring gårdar äro de och hagor.
Hälsas i fullkomligt godt stånd;
Allt hveten vilda nödigt är
att gäddgäddarna, under hösten
och vår eller och flera gånger
om året, der så nödigt för-
vas, af smittiga grannar för-
räddhet, hvarvid många har up-
ses alle föraktigheter, och det
som då finnes mycket skall
redan räddas i fullkomligt
godt stånd inkommer en viss
förslag. Vid eller på de der
något försammar 4 i. Siffrer för
hvarje län och gäde, der de
och skadorna dubbel är, som

der af konat.

§ 3.

Om en någon gärdspärd markning
mer, äng, ångar eller be-
mark bläser meder eller fineres
ejst, utvågig, för den sken utom
dröjsmål förvaras god uppskötter;
förvaras någon det, sedan man
använder själv till förvaras
eller bläser af äldre maner, eller
af någon annan af grannarne. När
en tillagd, för 4 % Sij^{ne} för
hvarv broder, som derigenom in-
kommer, till fyra derjämte ska-
dan efter äldre maner och bläser-
nes bepröfvande.

4311
S.Y.

54
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7

På det dikren, der ardens belägen-
het sådant föredrag, min med dess
vra nyss anläggas och vid
makt hållas, är nödigt det di-
kresen hållas åtminstone 2^{ne}
gångar om året; den första om
världen, när jättern går om
jorden, på det man och så-
rest må se, förrest allt på
arrare stannar och förrest det
behovfulla låter sig flyta; och
den andra om världen, då någon
offres bör, som barn och oss
så till sin egen som till sina
grannars nytta och fördel full-
gjort, det barnen åtegar.

De afloppas och floddiken, hvilka
 tillseesjaren finner nödiga, bör
 vänligt hållas vid beakt, på
 det vatten må på derutur
 vill fria och obemindrade aflopp,
 emär der så många skulle, att
 många andra äger möta och
 hämma samma vatten, är de
 förpliktade att det igensom sina
 ägor utom dröjningar genomgå
 och utsläppa. församlingar eller
 personsäker någon del, sedan han
 derom hafvit tillagt, plikt 71.
 Själ för bevarje fanns och
 beakt dess utom tillförelse sär-
 skildt.

§ 6.

Till förekommande af den skada
och rågenhet, som ofta deraf be-
der, att den ene grammis uppå
den andres såddar äker förderf-
var och nedbränner dess såd,
sör bränningar göras, emellertid
när skörden är besädd,
och i godliga männe attas, att
icke den besädda åkern må
skadas. Vänder någon på besädd
åker, plöte för bränje per
brems 41. Silpn^{ne}.

§ 7.

Ej må någon som höst eller vinter
instäppa från brems på rågen

att beta, innan ålternasommaren kom.
markallat grannarne och de då
pröfva, att det utan skada ske
må; gör det någon eljest, plöste
hvarje gång 8 l. för Thorst Breen.
hur han således instäpstat.

S. 8

Såsom det i ringa skador förräddat
att besträffa och andra besträffa var-
da om varen, sedan jättern är
attur jorden, instäpstat om ång-
arne till beta, alltså varden det
utan några mårder och jätterns.
Brommelse alldeles förbjudet; byg-
der någon besträffa, plöste för
Thorst Breen 4 l. Silfver.

4311

§. 9.

Vid den som näst föregående §
 nämnde punkt bör befinna sig om
 vår och först så snart tillstånd är
 uppnåddt älderns namns kallelse sig
 inställa och ensemblen ännu
 uppköra och rätta förarna
 samt flera andra saker anlägg-
 der så nödigt prövas; vid hvil-
 ket tillfälle älderns namn med
 samliga grannarne hafva måga
 att vilse, att alla skiffen. Huf-
 va vänt tillna efter storgat
 och uppnåddt rännärbom, hvilka
 nödvändigt bör vara af sten
 medan pålar både rätta och
 kunna af världsligt folk

58
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

11

smärre borthörs.

S. 10

Några dagar innan släppersiden
om sommarens infaller, skall äl-
dermannen kalla grannarne
sammans, att med dem ipe-
r-lägga, när de vilja begynda att
slå sina samfälda ängar, då
skiffen och segarne börja nöd-
randigt en eller flera dagar ^{lära} ut-
stakas och utbradas. Frömmare
mågon detta, pligte & d. r. vilja
första och dubbel andra gången.
Och skall det åligger älderman-
nen med de ipege byrännaren
att nog hjälpe, det ingen här-

4311

60
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

vil mer förmär, som att en rida-
lig och rätt utövning lifver
skriften mellan förmärket, och
som i stället för pålar till
räddningen och ängarne med-
samt; försefter alla på en
gång bär begynnelse att stå, så
att den som icke framman
och medför dess andra gräs,
står någon, sedan såvunda
skrift är, öfver nästa linien
uppå sin grannes äng, betale
något eller gräset utvett till-
baka, och plikter dess utom
frå der till.

Alla utdigna vägar inom ägve-
na samt till och från kyrkan be-
räknade genom en omräkning fördelas;
sedan håller man till väga-
skytte, som hvar som vill deltar i
sedan, hvar som vill deltar i
den är egilt, eller hvar af al-
dermannebor, derom tillagd be-
vor, hvar 8. v. i. i. första gången
en och sedan dubbelt. Skulle
man önska vidare meddelas, kan
vi äldremanne med barnar-
ne medelst att för bega båda
laga det som egilt är, och se-
dan af dess meddelande efter
gränsen begå jämt

bröterna många. Och på det by-
männen så mycket bekvämligare
kunna bröda öfver dikens, hvarvst
de helst älskade, samt slippa
att hålla brägar på ämbelliga
ställen; alltså skola till dikens
konservation, som de ejest med-
bröda och medbragda lösa fljeme-
bror hållas, och kunna flere äro
säkra sig tillsammans och sig som
brors byggande och vidmakthållan-
de fören. Hvilken som en värd
ber af värdefullhet vunderbar och
förderbar, vare sligtig dess sam-
ma skax att laga och i sitt för-
ra skänd säkra. Den som af sam-
ma ber sist om bröden vid

vilens inbergsade sig bejånat,
skall och barn skaplig den att
hemjira och gör vintern i för-
var måla, hvilken som bästas
bryter, pläse efter röstvärldighe-
terna, som besvärmen ställes
pröva.

§. 12.

6. Spårade tillåtes på boars och
 oss egna ägor, men slippa bra-
 naren låsa plikt för boars
 brakar 4. vilken ^{nu} och upp-
 fylles stundtill. I öfrigt åligger det
 äldre mannen med vinsterna boars
 je restra spore, huvudsak boars
 och oss ~~##~~ ~~##~~ Guder är förvarliga.

Skriv endast på denna sida!

då den som är egare af ett oför-
svarligt ginder, betalar i böter
för hvarje oförsvarligt ginder-
rep 8 i. sin ms. äfvenledes åligger
det honom och en så gindra rida
kreatur, att han ej igenom sitt
gindrande skadar den nästgrän-
sande och gindrar in på hans
egendom vil 8 i. sin ms skilts.

§ 13

När rådestiden infaller, skall älde-
mannen heta till samling och
rådslå med de andre om en viss
dag till början af rådestiden; om
någon ändå börjar förestå samlingen
soll ut då och böta, bär till byn

4311

1 d: = första dagen, 2 d: = andra
dagen, och så vidare.

§. 14.

Sedan inberöring skett af äkrar och
ängar, böra inga kreatur lösasⁱⁿ släp-
pas, innan äldermannen med
grannarne sig derom förenat, när
sådant må ske. Skulle några af
hufva, lidetighet och böjhet
eller några slag ejöfvillande för-
sumvelse med inberöringen up-
pehålla de öfrige bysännen att
på insläppa sina kreatur till
afradens nyttjande en af äkrar
och ängar, njuter han alltså
några få dagar till godo med på

Skriv endast på denna sida!

65

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

18

äldrar och ängar, sedan de andra
invergat sin såd, som af älder-
mannen och besittarne utsädes
offer mostvärldigheterna, och plik-
tar den församlinge dödsutrus hit
hym för sin församningens och
uppskallande en (d. r.) ring. m.

§. 15.

På det ängsallén ej må för mycket
skadas och uppskallas, skall och
de ängar, der ej allmän farvåg är,
ingen vara tillåtet höra vår eller
höst, när gräset är mer frostat;
ej heller må någon och de äng-
ar, der farvåg är, höra varm kat-
la vägen, gör någon motsvarande

4311

plåtte svarje gång 16. Sijf. ^{nr}.

§. 16.

Den som befinner sig i någon
eller genom sin hustru, barn el-
ler tjänstefolk bortrespa af
af en annans åker hans säd, så
som råg, bönor, ärtor, gräs, hö
eller timmer, sedan den utbredd
är, böte till byn 5 d. r. sijf. ^{nr} och
ersätta skadorna åter för den lidande.
de.

§. 17.

Den som befinner sig i någon
eller hösten bärn hem gräs ärte-
refver eller annat skad ^{nr} har
ålderdommen förtur dervan under-

Skriv endast på denna sida!

67

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

20

rättat och vett, att det icke något för
mans egna ägor, både för hvarje
börda, lifem eller stor, 8:1 och se-
dan dubbelt om det äfvere beä-
der, och både iser, hvad svagast
är. Skulle inbudsbyrden eller bens-
män och deras barn och folk
härmed beträffas, både dubbelt, och
vare sedan fjärdedele alla byns
förmåner, af hvad manner de
vara måge.

§ 18.

Den som äger kreatur, af hvad slag
det vara må, som inbudsbyrden och
medbyrden laggade på honom är väng-
ar, bykrar, ångar eller hagor, både

ägaren, sedan han det fått veta 8.
 förste gången och sedan dubbelt
 utom det, att han skall upprätta
 skadenämnden. Samma lag vare
 verk för den som frivilligt in-
 släpper sina hästar, kreatur et-
 ter som vid en fredad väng,
 böte för en häst 24 l., ox eller
 ko 16 l., får eller svin 8 l.,
 gäns eller korn 2 l. svin ~~et~~ svin
 sker det emot hans vilja, böte
 välför mindre, vare verk en an-
 mans ofärdige gärdsgård eller
 grund deruti vällande, beröta
 han hela jorden, och vare ä-
 garen till kreaturen derifrån
 fri.

4311.

§. 19.

Refinnes någon öfverblifva och med-
bräta gårdsgård eller grund och
vågar, skall den bön till byn
16.1. utprova^{nt} och upprätta herad
skada som deraf härrar.

§. 20.

Skulle någon af byborna uppr-
finna något, som ej allenast vore
färdigt utan och nödvändigt till
byns och hemmansens förbät-
ring, bör äldermännen sammans-
kalla sockiga, grannarna och
deras öfverägga; men der en
hända skulle att de andre då
skannade i det slut, att de inte

70

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

23

vilja denna förbättring sig ålaga,
hvarigenom dess förminskes och väl-
menandes goda uppsåt blifver
hindradt, hvarer han förset
att af utlysningar och grammar, som
äro förståndige och goda hus-
hållare jämte några landsbegränt,
som så nödiga skrivas, hälla syn
och besinning, och derest då be-
finnes, att grammarne i byer
nödvändigen sät sig emot det, som
nödvändigen varit till byns nytta
och förbättring, vilket då har-
dera som det gjort fyra d. r. Söf-
nr, och vare dess utom skyl-
dige att betala dem, som sy-
nen och berisningen förset

samt förstås ända som och
 sa snart det gärligt är, det arve-
 be, som den välsinnade före-
 slagit.

§ 21.

Skulle några af byvännen vara
 borta, när de af äldermännen
 varda sammankallade, för dess
 samre vil sin hemkomst hos
 äldermännen sig underätta, om
 hvad då beslutas beqväm, eller
 eljest man vara befallt, och vare
 hans sedan skyldig, det samman
 i alla delar att efterse, liksom
 som man själf vil sammank-
 komsen varit närvarande.

4311

§. 22.

Ingen må inhysesbjura eller annat
folk af mindre pryd på sina
ägor intaga, innan grannarne
derhitt gifvit sitt bifall; gör det
någon, plitso 5 d. r. sif. 2 och
vare ändå förbunden sika per-
soner skat besöka.

§. 23.

Swanen bör ringas i början af vår-
dagen och sedan om efterkristen,
då äldremanen tillkommer viss
dag derhitt utsätta. Andra dagen
tillkommer hvarom med de 2^{ne}
sina bifridare och hvarje gård
ga omkring och tillse, om allt

73

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

26

fullgjort är, har då någon brust
till uti denna sin skyldighet, be-
te för hvarst skott 2 l. och
det mindre 1 l. silfver styckor.

§. 24.

Bar eld må ej bäras hemmanen
varellan, ej heller i stall, fähus,
lada eller annat uthus, och skall
jagvård i dessa rum och uthus-
vårdande vara förbjudet. Ej må
eld lämnas oläddt eller vräddat
i kök, pörrer eller kryppiga
eller plitade och oavslutade här-
med förpar 5 l. silfver. Hider-
manen med besittarne bära
2 ne gånger om året, nämligen

höst och vår besigtiga alla eld-
ständer i hela byrtinget och dem
som då befinnas befäliga, att
eldsvårda derigenom kunna komma,
föra besigtigingsmeningen låta
nederstä, och ägarne föra 2
d:re silf. ms

§. 25.

Alla bondar måste hållas i band,
och som deremot bryter, böte för
sin bund första dagen 4 l. and-
ra dagen 8 l. silf. ms och så
vidare.

§. 26.

Skulle någon beträda, att han på
borgnosen brist för en annan

hög, betale för spåret 16 % och se-
dan dubbelt. Skriver och förklarar
öfverbevist, att man hög ifrån en
annan lagit, både till byn fem
d:re och sedan omgående, förad lag
frövar.

§ 27.

Nord på samling af de flesta är
öfverenskommen till allmänt bästa
för hela byn, af hvad manne det
vara må, vare lag samman för
de mest villige, och både dess utkom-
8 till 16 % sig mt. ifall de icke
sin skyldighet till samfärd
mycket fullgöra vilja.

4311

§. 28.

Ingen tillåtes att emottaga något
slag brevatur som arméartikler
eller gräs och bete med mindre
alla byamästare samfärdigt gifva
sitt befall dertill; gör någon här-
emot, böte till böte två d. r.
silf. mt.

§. 29.

Den som äger 2^{ne} gamla gräs, böte
och hålla gåse vid 16 öre silf.
mt pikt.

§. 30.

Alla skaffer och andra roffaglar
måsten böra på hörs och ens
ägor nedrivas vid 16 l. silf. mt.

Skriv endast på denna sida!

77

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

30

4311

plikt för hvarje bo, derest det
ifrån fjortonde dygnet bör orub-
bratt.

§ 31.

Inga döda os tillåtes ligga på
marken utan bör det döda
kreaturet af hvar slag det vara
om, af ägaren genast nedgrävas
djupet i jorden; den det under-
låte plikt en d. s. siff mt för
oxe, ko eller häst; för svine,
lamm eller gås 8%, och derest
ålderannars mögkas låsa
sådan verkställas, bör den
fjortonde ägaren betala
kostnaden.

Alla bröder böra uppmärksamma
 varda i det senaste till Michaels-
 mässtagen, då bröderna emot-
 tagas af äldermännen och af
 församlingens församling, som redan för-
 ma vill att nykterhet och an-
 dars till böns samfälliga nykterhet.

Alla dessa anförde
 punkter skola bli för oss
 och våra efterkommare till
 en trygg efterlevnad, be-
 kräfta vi med våra egna namn
 och bemyndiga som skedd i

Råga församling d. 19 Jun. 1766.

4311

80
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

33

Jöns Persson Måns Nilsson. A. Andersson

Anders A S Jöns & Andersson

Åke A Nilsson Åke S. Månsson

Jespera (---) Åkesson Anders A S ----

Nils V. Larsson

[Snadjaet vid Landskapsstämman 1766 8/12]

Utskriftens jämförelse med
originalen inlämnas N. Möringe den 12.1
1892 af Hans Kristensson o. H. A. Christensson.]

Äldermannsböcker sker ännu i november mäsad (Obs! Enligt byredningen från 1766 den 1 maj), och kyrkans går från november till november på alla åren i byn, ären växer och äldringar föräldring till äldermannen förrekommer icke.

Privat, värdare, bäre, samlingar och botesredskap nämnda Sammanställning sker härigenom att äldermannen uppförda rader som redan bekräftas från gård till gård. Men tilligard nämde man ut en boka! (Se sid. 36-38!). För boken är bevarade, vilka, bevarar bys lada, fria äldermannen.

Byn äger en gammalast gruslag
en en sandsten, hvilket avse-
deras bort.

Handlingarna i bys läda är
färdiga och af vissa data. Bland
dessamma märkas den af Kinnberg-
ska mätstörbyordningen från år
1811 (bykort), stämmerprotokoll,
handlingar om skiften, vägar, be-
ro, rådgångar, hviltensat.

Enligt stämmerprotokoll bys
ålderdomar:

År 1888	den 5 nov.	År 1897	den 20 nov.
" 1889	" 5 12 "	" 1899	" 13 "
" 1890	" 5 "		
" 1896	" 1 "		

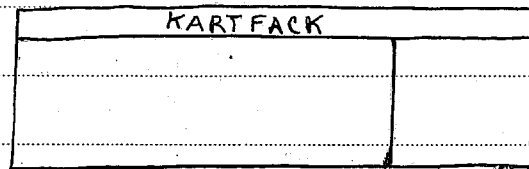
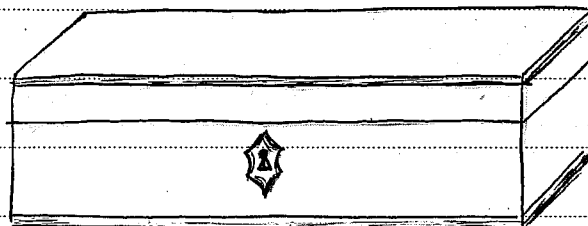
4311

83

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

35

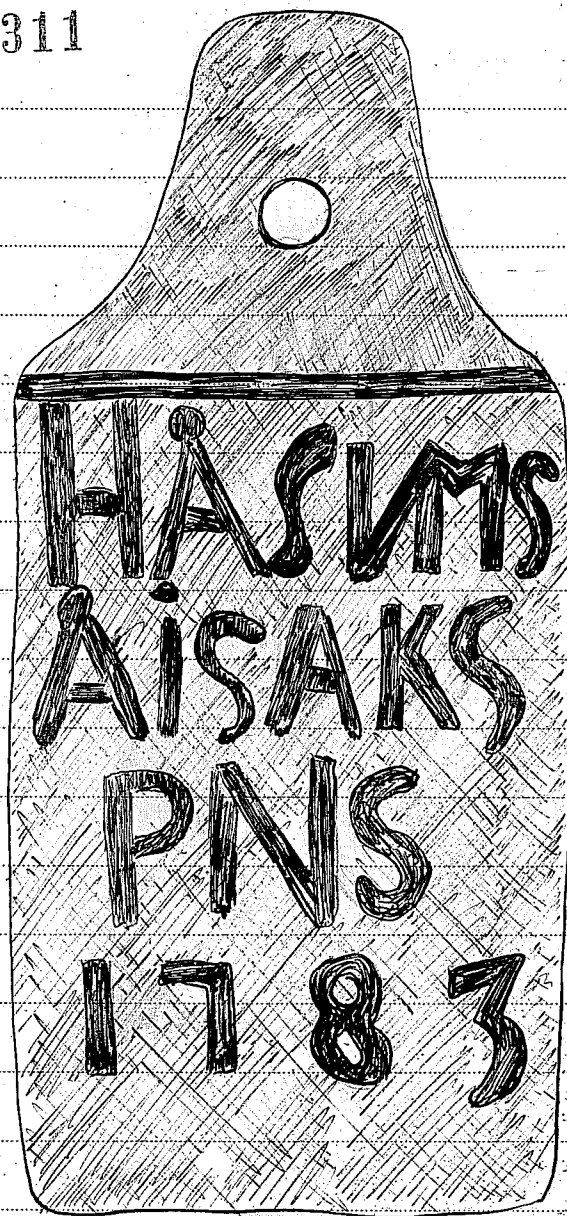
Den lådan är relativt ny. Den är enbart
af pvc, bebad, försedd med fjärrer,
inbäddade tröskor och lös. Inligt uppgifter
skall den vara o:a 40 år gammal.
Den är delad i tre fack.
Längd 71 cm; bredd 36 cm; höjd 16 cm.
Skrivning:

4311

Rygg sammanfall -
 minnelse I A
 Kärleklig skrift.
 Spårskrift 1 cm.
 Tillverkad af br.
 Enskildheten är
 betydande i naturen
 och lyder på A-
 sidan:

HÅS VMS
 ÅIS AKS
 PNS
 1783

84

LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

36

4311

Pop sammankall-
ningar vid I B.
(Se I A sid. 36!).
Förskrifterna på
B-sidan betyder:

IPS MMS
PIS AAS
IAS RH

RH betyder
sammankallade
Hörska.

85

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

37

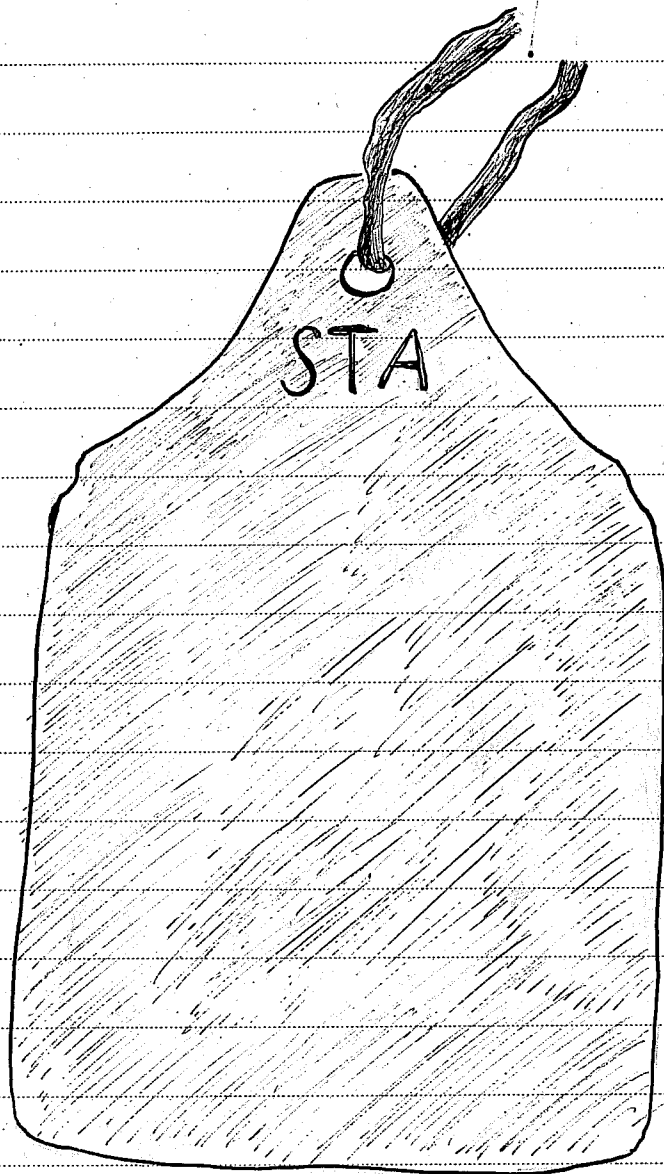
4311

86

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

38

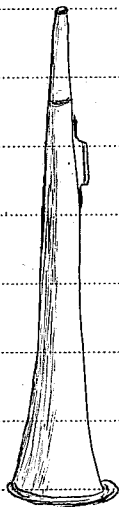
Reps bricka II.
Naturlig storlek
Tjocklek c:a 1 cm.
Tillverkad af asb.
Inskrivningen
STA är skuren.
Brickan är för-
sed med rem af
läder.
På framsidan fin-
nes ingen inskrip-
tion.

4311

Röda Hjärtans bygn i Sandstarna
museer är en rök kopparske,
gjord af två cylindrar, rök för-
sett med handtag. Munspelet sak-
nas.

Längd 70 cm; diam. vid mun-
spelet 1 cm; vid fjäderspejningen
12:2 cm.

87
dus

B. 9

ACC. N:R. 4311

Landskap: Skåne

Härad: Björneborg

Socken: Remmeholms
BY: Björneborga - västra

Uppteckningsår: 1934

Upptecknat av: Benny Ljungberg

Adress: Lunda

Berättat av: Nils Eriksson

Född år 1870 i Björneborga

Uppteckningen rör Byggnader i Björneborga - västra.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

88a

4311

unga myslöjningsar som byråkratin
har på sin gång utspelt.

88

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

ACC. N:R. 4311

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Småland

Upptecknat av: Per Olof Höglund

Härad: Närkesberg

Adress: Närkesberg

Socken: Närkesberg

Berättat av: Nils Höglund

BY: Närkesberg - östra

Uppteckningsår: 1890

Född år

1890 i Närkesberg

89a.

Uppteckningen rör

Byggnaden i Närkesberg by,

östra delen.

Älderman har man ännu varit. Min
meddelare hade varit älderman fyra
gångar.

Repte af älderman sker den 1 no-
vember vid ett gille hos den afgående,
som tyder på förälsmat - smörgås-
bord och andra.

Äldermannämndens går från gård
till gård och innehåller äfven af än-
kor och äldre. Någon verksamhet
för repelans utgår icke.

Repten har gemensamt med Rönne-
berga-ämbets och skolläro och ett gus-
lag, som arrangeras ut. Tror man att
detta äfven ut på bygderna.

Min sagomans fader brukade
ofta berätta om gamla förhållanden

i byn, men som hade aldrig talat
om några samlingars plats under bar
himmel, ej heller om brödsredskap,
skjuts - eller liggplatsmål.

Byggnaden hade en lång låda
försedd med skjutsbänk, och denna
låda följde alltid äldremanne.

Den följande vid en gårdabrand år
1913 jämte i dessamma liggande
bänklingsar.

Sammanträdning till samling
skedde genom order som upplästes
af äldremanne och befräddes från
gård till gård. Någon annan
manträdning per telefon.